

roclawska

Politechnika Wroclawska

PODSTAWY PROJEKTOWANIA I ODDZIAŁYWANIA NA KONSTRUKCJE BUDOWLANE WYKŁAD 12

**Kombinacje oddziaływań w przejściowych oraz
wyjątkowych sytuacjach obliczeniowych.**

dr hab. inż. Łukasz SADOWSKI, prof. uczelni
lukasz.sadowski@pwr.edu.pl

Politechnika Wroclawska

Wydział Budownictwa Lądowego i Wodnego

C-7, pok. 712

Przejściową sytuacją obliczeniową nazywamy sytuację o dużym prawdopodobieństwie wystąpienia, której czas trwania jest znacznie krótszy niż przewidywany okres użytkowania obiektu.

Jest to sytuacja, w której projektujemy obiekt na obciążenia wynikające np. z budowy lub naprawy obiektu.

Wyjątkową sytuacją obliczeniową nazywamy sytuację odnoszącą się do mniej prawdopodobnych zdarzeń w czasie użytkowania obiektu.

Jest to sytuacja, w której projektujemy obiekt na wyjątkowe obciążenia wynikające np. z pożaru, wybuchu, uderzenia samochodu, powodzi, wyjątkowe obciążenie zaspą śnieżną itp.

Wyróżnia się jeszcze sejsmiczną sytuację obliczeniową, którą stosuje się przy obliczeniach uwzględniających oddziaływania sejsmiczne spowodowane trzęsieniem ziemi lub zjawiskami parasejsmicznymi.

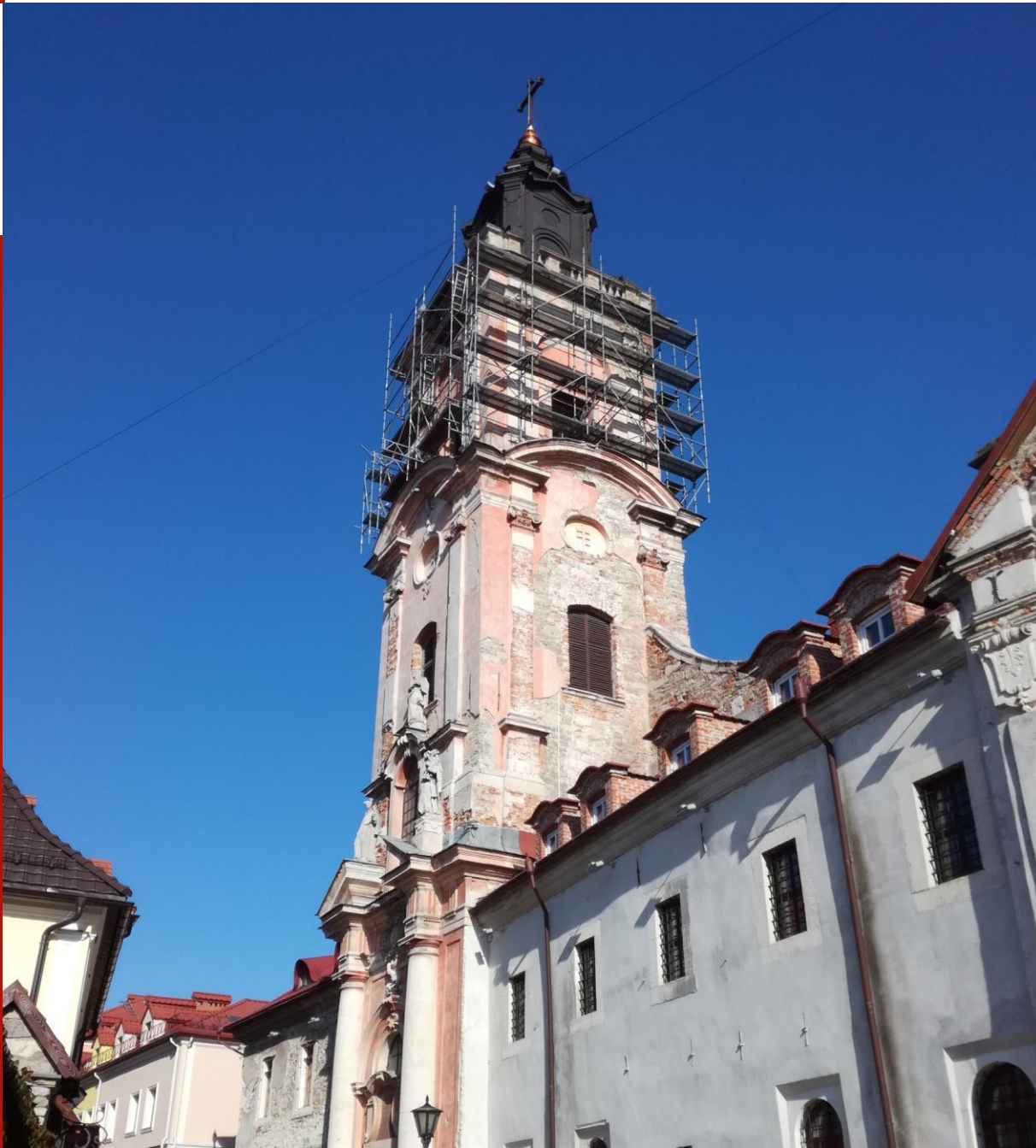
Przykłady przejściowych sytuacji obliczeniowych

Słupy i dźwigary hali podczas transportu i montażu.

Płyty stropu Filigran podczas montażu.

Obciążenie wieży
kościół
rusztowaniem
podczas remontu.

Wieżowiec podczas przebudowy.

Przykłady wyjątkowych sytuacji obliczeniowych

Ślady uderzenia pojazdu
w ściany budynku.

Drewniany strop po pożarze budynku.

Przejściowa sytuacja obliczeniowa

Zgodnie z normą PN-EN 1990 w przejściowych sytuacjach obliczeniowych należy stosować (podobnie jak w przypadku trwałych sytuacji obliczeniowych) następujące dwa podejścia do kombinacji oddziaływań:

1) Wzór ogólny (6.10):

$$\sum_{j \geq 1} \gamma_{G,j} G_{k,j} + \gamma_P P + \gamma_{Q,1} Q_{k,1} + \sum_{i > 1} \gamma_{Q,i} \psi_{0,i} Q_{k,i} \quad (6.10)$$

2) Podejście alternatywne dla stanów granicznych STR i GEO. Należy stosować bardziej niekorzystne wyrażenie z (6.10a) i (6.10b):

$$\left\{ \begin{array}{l} \sum_{j \geq 1} \gamma_{G,j} G_{k,j} + \gamma_P P + \gamma_{Q,1} \psi_{0,1} Q_{k,1} + \sum_{i > 1} \gamma_{Q,i} \psi_{0,i} Q_{k,i} \quad (6.10a) \end{array} \right.$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \sum_{j \geq 1} \xi_j \gamma_{G,j} G_{k,j} + \gamma_P P + \gamma_{Q,1} Q_{k,1} + \sum_{i > 1} \gamma_{Q,i} \psi_{0,i} Q_{k,i} \quad (6.10b) \end{array} \right.$$

gdzie:

$\gamma_G, \gamma_P, \gamma_Q$ - współczynniki obciążeń stałych, sprężających, zmiennych,

G, P, Q - obciążenie stałe, sprężające, zmienne,

ψ_0 - współczynniki dla wartości kombinacyjnej oddziaływania zmiennego,

„+” - oznacza „należy uwzględnić w kombinacji z”,

Σ - oznacza „efekt łączny”,

ξ - współczynnik redukcyjny dla niekorzystnych oddziaływań stałych G .

Wyjątkowa sytuacja obliczeniowa

Zgodnie z normą PN-EN 1990 w wyjątkowych sytuacjach obliczeniowych należy stosować następującą kombinację oddziaływań:

$$\sum_{j \geq 1} G_{k,j} P A_d (\psi_{1,1} \text{ lub } \psi_{2,1}) Q_{k,1} + \sum_{i > 1} \psi_{2,i} Q_{k,i} \quad (6.11b)$$

gdzie:

$\psi_{1,i}$ - współczynniki dla wartości częstej oddziaływania zmiennego,

$\psi_{2,i}$ - współczynniki dla wartości prawie stałej oddziaływania zmiennego.

Zasady tworzenia kombinacji obliczeniowych w przejściowych syt. obl.

Trwałe i <u>przejściowe</u> sytuacje obliczeniowe	Oddziaływania stałe		Wiodące oddziaływanie zmienne	Towarzyszące oddziaływania zmienne (*)	
	niekorzystne	korzystne		główne (jeżeli takie występują)	pozostałe
(Wzór 6.10)	$\gamma_{Gj,sup} G_{kj,sup}$	$\gamma_{Gj,inf} G_{kj,inf}$	$\gamma_{Q,1} Q_{k,1}$		$\gamma_{Q,i} \psi_{0,i} Q_{k,i}$

Trwałe i <u>przejściowe</u> sytuacje obliczeniowe	Oddziaływania stałe		Wiodące oddziaływanie zmienne (*)	Towarzyszące oddziaływania zmienne (*)	
	niekorzystne	korzystne		główne (jeżeli takie występują)	pozostałe
(Wzór 6.10a)	$\gamma_{Gj,sup} G_{kj,sup}$	$\gamma_{Gj,inf} G_{kj,inf}$		$\gamma_{Q,1} \psi_{0,1} Q_{k,1}$	$\gamma_{Q,i} \psi_{0,i} Q_{k,i}$
(Wzór 6.10b)	$\xi \gamma_{Gj,sup} G_{kj,sup}$	$\gamma_{Gj,inf} G_{kj,inf}$	$\gamma_{Q,1} Q_{k,1}$		$\gamma_{Q,i} \psi_{0,i} Q_{k,i}$

$$\gamma_{Gj,sup} = 1,35$$

$$\gamma_{Gj,inf} = 1,00$$

$$\gamma_{Q,1} = 1,50 \text{ jeżeli niekorzystne (0 jeżeli korzystne)}$$

$$\gamma_{Q,i} = 1,50 \text{ jeżeli niekorzystne (0 jeżeli korzystne)}$$

$$\xi = 0,85 \text{ (tak aby } \xi \gamma_{Gj,sup} = 0,85 \times 1,35 \approx 1,15).$$

Zasady tworzenia kombinacji obliczeniowych w wyjątkowych syt. obl.

Sytuacja obliczeniowa	Oddziaływania stałe		Wiodące oddziaływanie wyjątkowe lub sejsmiczne	Towarzyszące oddziaływania zmienne (**)	
	niekorzystne	korzystne		główne (jeżeli takie występują)	pozostałe
<u>Wyjątkowa (*)</u> (wzór 6.11a/b)	$G_{kj,sup}$	$G_{kj,inf}$	A_d	ψ_{11} lub $\psi_{21} Q_{k1}$	$\psi_{2,i} Q_{k,i}$
Sejsmiczna (wzór 6.12a/b)	$G_{kj,sup}$	$G_{kj,inf}$	$\gamma_1 A_{Ek}$ lub A_{Ed}	$\psi_{2,i} Q_{k,i}$	

(*) W przypadku wyjątkowych sytuacji obliczeniowych wartość głównego oddziaływania zmiennego można wyznaczać uważając je za oddziaływanie częste lub – jak w sejsmicznej kombinacji oddziaływań – za oddziaływanie quasi-stałe. Wybór podany zostanie w załączniku krajowym, odpowiednio do rodzaju uwzględnianego oddziaływania wyjątkowego. Patrz także EN 1991-1-2.

(**) Oddziaływaniami zmiennymi są te, które uwzględniono w tablicy A1.1.

Wartości współczynników jednoczesności obciążeń użytkowych dla budynków.

Oddziaływania	ψ_0	ψ_1	ψ_2
Obciążenie zmienne w budynkach, kategoria (patrz EN 1991-1-1)			
Kategoria A: powierzchnie mieszkalne	0,7	0,5	0,3
Kategoria B: powierzchnie biurowe	0,7	0,5	0,3
Kategoria C: miejsca zebrań	0,7	0,7	0,6
Kategoria D: powierzchnie handlowe	0,7	0,7	0,6
Kategoria E: powierzchnie magazynowe	1,0	0,9	0,8
Kategoria F: powierzchnie ruchu pojazdów pojazdy ≤ 30 kN	0,7	0,7	0,6
Kategoria G: powierzchnie ruchu pojazdów 30 kN < ciężar pojazdu ≤ 160 kN	0,7	0,5	0,3
Kategoria H: dachy	0	0	0,0

Wartości współczynników jednoczesności obciążeń klimatycznych i termicznych dla budynków.

Oddziaływania	ψ_0	ψ_1	ψ_2
Obciążenie budynków śniegiem (patrz EN 1991-1-3) *)			
Finlandia, Islandia, Norwegia, Szwecja	0,70	0,50	0,20
Pozostałe kraje CEN, miejscowości położone na wysokości $H > 1000$ m ponad poziom morza	0,70	0,50	0,20
Pozostałe kraje CEN, miejscowości położone na wysokości $H \leq 1000$ m ponad poziom morza	0,50	0,20	0,20
Obciążenie wiatrem (patrz EN 1991-1-4)	0,6	0,2	0
Temperatura (nie pożarowa) w budynku (patrz EN 1991-1-5)	0,6	0,5	0

Dziękuję za uwagę